

Pegasus Bo- og Aktivitetscenter
Anmeldt tilsyn
Den 3. marts 2011

Indholdsfortegnelse

Formalia	3
Ledelsesrepræsentanter	3
Medarbejderrepræsentanter	3
Pårørenderepræsentanter	3
Indledning	3
Konklusion	4
Tilbuddets kvalitetsområder	4
Tilbuddets udviklingsområder	4
Opfølgning fra forudgående tilsyn	5
Forhold vedrørende brugerne af det sociale tilbud	5
Visitation	5
Individuelle handleplaner for indsatsen.....	6
Magtanvendelser	6
Pædagogisk indsats	7
Andre relevante forhold	8

Formalia

Dette anmeldte tilsyn blev gennemført på Pegasus Bo- og Aktivitetscenter, Pugesøvej 22-54, 5600 Faaborg af eksterne konsulenter Vivian Elkjær og Bente Lindahl Andreassen d. 3. marts 2011.

Ledelsesrepræsentanter

- Forstander Kim Søby Jensen
- Gruppekoordinator Bodil Juul, Dacabo
- Afdelingsleder Pia Chahboun, Nobo
- Afdelingsleder Annette Find, Vebo

Medarbejderrepræsentanter

- Pædagog Jette Borch-Andersen, Dacabo
- Pædagog Tina Rummelhoff, Nobo (suppleant for tillidsrepræsentant)
- Pædagog Mette Henningsen, Nobo
- Pædagog Birgit Madsen, Vebo (arbejdsmiljørepræsentant)
- Pædagog Joan Finne, Vebo

Pårørenderepræsentanter

- Mor til beboer på Vebo
- Mor til beboer på Vebo
- Far til bruger af Dacabo

Indledning

Pegasus Bo- og Aktivitetscenter drives i henhold til Lov om Social Service (SEL) § 108 og § 104. Tilbuddet rummer to boafdelinger, Vebo og Nobo, og et aktivitetscenter Dacabo. I alt er der plads til seksten beboere, fordelt i fjorten et-værelses boliger og to to-rums boliger. Målgruppen er voksne borgere med et betydeligt og varigt nedsat fysisk og psykisk funktionsniveau. Alle beboere har et væsentligt behov for støtte og hjælp til personlige og dagligdags gøremål. Mange er kørestolsbrugere, har multihandicaps, manglende talesprog m.m. En ny udfordring er sammensætningen af beboergruppen i forhold til aktivitetsniveau og demensproblematikker. Beboerne er mellem 20-49 år og fordeler sig med elleve kvinder og fire mænd. Aktuelt er der en ledig bolig.

Pegasus fremstår indbydende og funktionelt indrettet til målgruppen med vægt på sansestimulation ude og inde. Pegasus er omgivet af en sansehave, hvor temaet er

de fire elementer luft, ild, jord og vand. Lejlighederne er indrettet med loftslifte og med handicapvenlige badeværelser.

Fra august 2011 udvides organisation, idet forstanderen også overtager ledelsen af et nyoprettet seniorcenter, Egebo. For at forberede Pegasus struktur til dette, og for at imødegå forstanderens opgaver uden for huset, har hver boafdeling fået en afdelingsleder. Afdelingsledelsen arbejder med ledelse i cirka seksten timer om ugen og resten af tiden i indsatsen i afdelingen.

Fagsekretariatet for Sundhed og Handicap i Faaborg-Midtfyn Kommune har i samarbejde med Bunk & Elkjær udarbejdet et tilsynskoncept, som har fokus på det driftsorienterede tilsyn baseret på forhold relateret til brugerne af bo- og aktivitets-tilbud indenfor handicap og psykiatri. Forinden tilsynsbesøget havde konsulenterne forberedt sig ved hjælp af kommunens og Pegasus' hjemmeside samt det fremsendte materiale i henhold til tilsynskonceptet, som tilsynet fandt fyldestgørende og informativt.

Konklusion

Tilbuddets kvalitetsområder

- Tilsynet finder, at indsatsen er kendetegnet af en struktureret og målrettet hverdag med udgangspunkt i neuropædagogiske teorier og metoder.
- Tilgangen er respektfuld og individuel i forhold til den enkelte borgers livssituation.
- Tilsynet vurderer, at der er overensstemmelse mellem udsagn fra medarbejdere og ledelse, og at arbejdet er kendetegnet af faglig stolthed. Opgaver og udfordringer løses i samarbejde, og der er kommet større åbenhed imellem afdelingerne.
- Samarbejdet med pårørende er forbedret gennem etablering af blandt andet pårørenderåd, et månedligt nyhedsbrev, samarbejds møder og pårørendes adgang til Bosted System.

Tilbuddets udviklingsområder

- Tilsynet vurderer, at det skal kunne dokumenteres på stedet, at ansøgninger jf. SEL § 128 og § 127 er genbehandlet relevant, og at der fortsat er meddelt godkendelse af det ansøgte. Godkendelserne skal som minimum indeholde en dato og en underskrift fra den myndighed, der har truffet afgørelsen.
- Tilsynet gør endvidere opmærksom på, at retningslinjerne for indberetning og opfølgning af magtanvendelse i henhold til gældende lovgivning skal opdateres i svarende til SELs ændring om handle- og opholdskommunes ansvar.
- Tilsynet vurderer, at det skal overvejes, hvordan arbejdet kan tilrettelægges, således at det kun er de autoriserede medarbejdere, der administrerer medicin.

Opfølgning fra forudgående tilsyn

Ved det uanmeldte tilsyn i 2010 fremhævede tilsynet følgende udviklingsområder:

- Indberetninger, overblik og opfølgninger på magtanvendelser skal varetages i henhold til Servicelovens vejledninger og bekendtgørelser.
- Særligt dørhåndtag på yderdør ved Vebo skal afmonteres, idet der ikke længere er behov for indretningen.
- Der skal fortsat fokuseres på samarbejdet med pårørende i praksis, og igangsat projekt skal opfølges og færdiggøres.
- Der skal etableres et pårørenderåd.

Ledelsen samarbejder med fagsekretariatet om indberetning og genbehandling af brugen af stofselser i henhold til SEL § 128. Ved dette tilsynsbesøg er der udleveret kopi af alle fortløbende bevillinger. Tilsynet vurderer, at disse fortsat ikke er i overensstemmelse med vejledningen og bekendtgørelsen for området, og henviser til afsnittet om magtanvendelse for en uddybning.

Det særlige dørhåndtag i Vebo er fjernet.

Samarbejdsprojektet med de pårørende er færdiggjort og har blandt andet udmøntet sig i individuelle samarbejds møder med pårørende ad hoc og efter faste intervaller. Siden tilsynsbesøget i 2010 er der desuden etableret et pårørenderåd, og samarbejdet vurderes at være væsentligt forbedret generelt.

Forhold vedrørende brugerne af det sociale tilbud

Visitation

Visitation til Pegasus foregår i samarbejde med fagsekretariatet i Faaborg- Midtfyn Kommune i forlængelse af et månedligt ledermøde. Når der er en aktuell borger på visitation, som vurderes omfattet af målgruppen på Pegasus inviteres forstanderen til at deltage. Sidste visitation var en akutindskrivning, som efterfølgende er blevet til en længerevarende plads. Aktuelt er der således én ledig bolig i Pegasus, hvilket har medført behov for besparelser, da ledige boliger fremadrettet skal finansieres 100 % af tilbuddet. Ledelsen har været aktive i forhold til at kontakte blandt andet de omkringliggende kommuner og gøre opmærksom på den ledige kapacitet, ligesom der er taget initiativ til at planlægge langsigtet for kommunens egne borgere, som med alderen kan få behov for Pegasus' ydelser.

Generelt oplever ledelsen et godt samarbejde med de nye handlekommuner, om end der er store forskelle i håndteringen i forhold til for eksempel hjælpemidler. Dette er i risiko for at medføre uens vilkår for borgere med ens behov, og øger presset på afdelingernes administrative tilrettelæggelse i forhold til koordineringen omkring hver beboer.

Ved indflytning tilstræbes det, at én medarbejder koordinerer aftaler og selve flytningen i samarbejde med de pårørende og/eller tidligere opholdssted. Ledelsen oplyser, at der foreligger en § 141-handleplan jf. SEL for alle beboere og brugere, og at der generelt opleves et godt samarbejde med myndighederne omkring opfølgningerne på disse.

Individuelle handleplaner for indsatsen

Hver beboer har en individuel handleplaner, som er tilgængelig i Bosted System. Planen udarbejdes med udgangspunkt i den nære relation, som medarbejderne har til beboerne, og på baggrund af en neuropædaogisk screening, der hvor dette er gennemført, og/eller en rundbordssamtale, som gennemføres hver fjerde år.

Beboerne inddrages i det omfang det er muligt, og pårørende inviteres ligeledes med i rundbordssamtalen. Kendskabet til den enkelte beboer og dennes særlige behov er udgangspunktet for handleplanen, da beboerne på Pegasus i mindre grad kan udtrykke sig verbalt. Den individuelle handleplan udarbejdes af et team, hvori der ligeledes deltager en repræsentant fra Dacabo.

De pårørende bekræfter, at de føler sig inddraget som talerør for beboerne, men at de ofte oplever, at myndigheden melder fra overfor deltagelse i handleplansmøder. Der afholdes opfølgning på delmålene efter aftalte intervaller, og der afholdes handleplansmøder for alle hvert andet år. I alt afholdes der således syv eller otte handleplansmøder om året, som planlægges af ledelsen samlet for et år af gangen. Ledelsen oplyser, at der indsendes en statusskrivelse til myndigheden forud for handleplansmødet, og at myndigheden derigennem har mulighed for at opdatere sig i forhold til mål og delmål.

Foruden handleplansmøderne er der indført samarbejdsaftaler, som er et tilbud til pårørende, der har ønske om hyppigere opfølgning end de ovenfor planlagte. Møderne betragtes som en styrkelse af samarbejdet mellem medarbejdere og pårørende, og giver mulighed for at imødekomme ændringer eller justeringer i blandt andet den individuelle handleplan eller i forhold til andre samarbejdsrelaterede aftaler. Både pårørende og medarbejdere giver udtryk for, at muligheden for samarbejdsaftaler har haft en positiv betydning for samarbejdet, idet uoverensstemmelser eller uenigheder dermed imødekommes inden de vokser uhensigtsmæssigt.

Magtanvendelser

Tilsynet har optalt, at der er indberettet brug af stofseler for syv beboere og brug af sengehest for fem beboere jf. SEL § 128. Derudover er der søgt om anvendelse af børnesikring jf. SEL § 127 for en beboer. Der er ikke indberettet akutte magtanvendelser jf. SEL § 126.

Gennemgangen af indberetningerne viser, at ansøgningerne er fra 2006, 2007 og 2008, og at tilbuddet ikke på stedet kan dokumentere myndighedens sagsbehandling, godkendelse eller opfølgning i øvrigt i henhold til gældende lovgivning.

Faaborg-Midtfyn Kommune har meddelt dispensation for tidsfristen i genbehandlingen, og ledelsen oplyser, at der genfremsendes ansøgning som en kopi af den oprindelige ansøgning, idet tilbuddet ikke oplever at beboernes forhold ændrer sig i forhold til behovet for stofseler eller sengeheste.

Tilsynet gør opmærksom på, at ansøgninger skal revurderes løbene i forhold til beboernes konkrete behov og ud fra en vurdering om samtykke, ikke samtykke og passivitet. Det skal kunne dokumenteres på stedet, at ansøgningerne er revurderet og at der ligger en godkendelse fra myndigheden indenfor de tidsfrister, som er gældende – det bemærkes at der gælder forskellige tidsfrister for § 127 og § 128. Tilsynet henviser endvidere til kapitel fire i vejledning nr. otte om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne. Af denne fremgår det, at det er den oprindelige kommune, som har handleforpligtelsen, der skal træffe

afgørelse efter SEL § 125-129. Tilsynet vurderer derfor, at der skal udarbejdes nye retningslinjer for området, og at alle bevillinger bør genbehandles, således at bevillingerne kan dokumenteres relevant.

Magtanvendelse drøftes som et fast punkt på personalemøder hver anden uge. Her inddrages nye medarbejdere i dilemmaer omkring magt og omsorg kontra omsorgssvigt. En gang om året gennemgår ledelsen alle beboere i forhold til SEL § 126a om magtanvendelse i hygiejnesituationer – aktuelt er der ingen af disse.

Ved nyindflytninger er magtanvendelse et fast punkt, som drøftes, og der arbejdes på at finde de gode løsninger for hver enkelt beboer, så alle aspekter af hverdagen som for eksempel personlig pleje opleves som rart og trygt.

Det er tilsynets oplevelse af medarbejdere og ledelse tilstræber at praksis omkring magtanvendelse følger beboeres behov og de interne retningslinjer i forhold til samarbejdet med myndigheden. Medarbejderne udtrykker kritiske og etiske overvejelser før iværksættelse af tiltag, og nødvendigheden af indsatsen dokumenteres relevant i praksis ved hjælp af skemaer og observationer.

Pædagogisk indsats

Af servicedeklarationen fremgår det, at indsatsen er tilrettelagt ud fra en værdibaseret og anerkendende tilgang. Dette afspejler sig blandt andet gennem åbenhed i indsatsen og et ønske om at inddrage de pårørende og sikre en individuel tilgang, som er tilrettelagt med udgangspunkt i beboernes individuelle behov og ønsker.

Den faglige tilgang tager udgangspunkt i neuropædagogikken, og tre medarbejdere har en neuropædagogisk uddannelse. Aktuelt har fem beboere fået foretaget en neuropædagogisk screening, og planen er at der skal laves neuropædagogiske screeninger af fire beboere om året. Pegasus er under afklaring i forhold til at blive godkendt som VISO-leverandør, og en del af denne afklaring beror på en redegørelse for den anvendte neuropædagogiske erfaring i praksis.

De pårørende inddrages i screeningen ved at blive inviteret til at deltage i udarbejdelsen af Kuno Beller test, ligesom de inddrages i forhold til resultatet, som angives i en folder, der viser det aktuelle billede af borgeren. Medarbejderne oplever, at folderen er let at implementere i praksis, at det er muligt at tage konkrete ting ud og lave delmål for borgeren, idet folderen er konkret og præcis i forhold til beboerens funktionsniveau og udviklingsalder. Materialet anvendes i forhold til tilrettelæggelsen af hverdagen omkring beboeren i både dag- og botilbuddet, ligesom det indgår i arbejdet med individuelle planer og i forhold til handleplansmøder.

Afdelingerne arbejder forskelligt i forhold til tilrettelæggelsen af indsatsen omkring beboerne. På Vebo er hver beboer tilknyttet et team, som deles om ansvaret for at koordinere indsatsen og konkrete ansvarsområder i forhold til økonomi, behandling med mere. På Nobo er hver beboer også tilknyttet et team, og her er konkrete ansvarsområder i forhold til økonomi, behandling med mere tilknyttet en kontaktperson. På sigt er det hensigten at begge afdelinger organiseres ens i team, idet teamsamarbejdet vurderes at mindske sårbarheden i ferie- og sygdomsperioder, ligesom det giver muligheder for øget nuancering i den faglige indsats og en bedre udnyttelse af ressourcer. På Dacabo er det kontaktpersonen, der varetager handleplanen og deltagelse i opfølgning, mens det praktiske arbejde fordeles efter skøn.

Foruden teammøde afholdes der personalemøde, hvor der hver gang er særligt fokus på to beboere. Ved de to mødetyper drøftes mål og delmål, og metoder til at nå

målene. Det er tilsynets oplevelse, at medarbejderne derved opnår indgående kendskab til beboerne, ligesom samarbejdet med de pårørende giver kendskab til hver enkelt beboers situation, særlige behov og ønsker, som det tilstræbes at imødekomme indenfor de givne rammer og ressourcer.

Kommunikation og sanseoplevelser er endvidere fokuspunkter, som medarbejderne fremhæver. Stemninger, morgensang og musik spiller en stor rolle både på Dacabo og i bo-afdelingerne. Der lægges vægt på at der skal være en god stemning og at den nonverbale kontakt altid sikres.

Andre relevante forhold

Medicinhåndtering er behandlet i tidligere tilsynsrapporter, og Pegasus har ikke ændret procedure eller retningslinjer. For nyligt har tilbuddet desværre haft en utilsigtet hændelse, som kunne have fået alvorlige konsekvenser for den implicerede beboer. Ledelsen har handlet aktivt og ansvarsfuldt, og agter at indføre tiltag, der fremadrettet kan forebygge en lignende fejl. På Pegasus registreres utilsigtede hændelser internt og gennemgås for at forebygge gentagelser. Derudover arbejder ledelsen på at registrere alvorlige utilsigtede hændelser i Sundhedsstyrelsens databaser, så snart der er givet adgang dertil. Tilsynet anbefaler, at det overvejes, hvordan arbejdet kan tilrettelægges, således at det kun er autoriserede medarbejdere, der administrerer medicin.

Pegasus skal spare i budgettet og har foretaget nedskæringer i personalenormeringen og de tilbud, som beboerne kan forvente at modtage. Besparselserne er konsekvensbeskrevet og vil blive indarbejdet i praksis og i gældende servicedeklaration, ligesom der er taget stilling til en prioriteret fokus, som sikrer beboerne sundhedsrelaterede ydelser frem for aktiviteter og handleplaner. Aktivitetsniveauet i både bo- og dagtilbuddet reduceres som en følge heraf, og en aktivitet som svømning stopper. Derudover sker der en reduktion af indsatsen i forhold rengøring, badning, stillingsskifte og sengetider.

De pårørende, som tilsynet talte med, er stærkt utilfredse med nedskæringerne og har på forskellig vis protesteret over disse. De pårørende fremhæver, at nedskæringerne skal ses i sammenhæng med de foregående års reduktioner, og at situationen påvirker stemningen i tilbuddet. Internt tilkendegiver medarbejderne, at situationen har medført et forstærket sammenhold, ændrede arbejdsgange og kreative løsninger, som kan imødekomme dele af reduktionerne. De synes, at afdelingerne har åbnet sig op overfor hinanden, og medarbejderne er indstillet på at dække hinanden ind på tværs af afdelingerne, og derigennem opnå et bedre og bredere kendskab til flere af beboerne. Myndigheden har gennemført et internt tilsyn i forhold til sikring af en forebyggende indsats overfor de gener, som en reduktion af stillingsskifte medfører. Det er tilsynets vurdering, at der er handlet relevant i forhold til de forhold, der kan få sundhedsmæssige konsekvenser overfor beboerne, ligesom ingen af reduktionerne har lovgivningsmæssige konsekvenser, men alene er et spørgsmål om serviceniveau og etik.

Der er etableret et pårørenderåd, som mødes cirka fire gange om året. Referater offentliggøres på hjemmeside, og kan ved oplysning af mailadresse blive tilsendt elektronisk. Endvidere fordeles referaterne til afdelingerne og til hver beboer, ligesom de hænger synligt i afdelingerne. De pårørende oplever rådet som meningsfuldt, og føler sig vel informeret om nedskæringerne og betydningen heraf.